

Choreograaf Michiel Vandevelde: 'Jongeren denken nu op een veel intelligenter en opener manier na over seksualiteit en gender.' © r

Jongeren onderzoeken wat overblijft van mei '68

‘Onze generatie is totaal niet passief’

In 1968 was 'Paradise now' van het Amerikaanse Living Theatre een revolutionaire splinterbom. Vijftig jaar later herbelichamen de tien jongeren deze legendarische happening en gaan ze na wat er overblijft van de idealen en hoop.
FILIP TIELENS

A Is één theatershow de tijdgeest van mei 68 heeft gehad, dan *Paradise now*. Seksuele bevrijding en groeps-knuffels, statements tegen oorlog en kapitalisme, streven naar anarchie: alles zat in de vier uur durende happening van Julian Beck en Judith Malina. Het was een exotische trip, een ritueel waarbij het publiek net als de performers geregeeld de kleren afwierp en

meeschreeuwde met slogans. Na het runoer bij de première in juli 1968 verbodde de burgemeester van Avignon nieuwe opvoeringen. Het leverde *Paradise now* een instantcultstatus op en The Living Theatre speeldata in heel Europa. De tour was wel niet overal zo'n succes of schandaal. 'De recensies uit Brussel zijn hilarisch', vertelt choreograaf Michiel Vandevelde. 'Men vond het vooral saai en het publiek ging blijkaar niet echt mee in de trip, zoals elders.'

Tianannen

Met *Paradise now (1968-2018)* confronteren Vandevelde en het Leuvense productiehuis Fabuleus het ontvlambare materiaal van toen met jongeren van nu. Bij de start van de repetities beken ze samen een videocomplatie van de originele opvoering. 'Ik vond het toch wat shockerend', herinnert acteur Wara Chavarria (16) zich.

* *Paradise now (1968-2018)* begint met een geschiedensiskaraoke, waarbij de jongeren vijftig iconische beelden over geweld en protest belichamen, terwijl een klok van 2018 naar 1968 terug tikt. Het gestrande Syrische jongetje Alan

Kurdi zit erbij, net als het protest op het Turkse Taksimplein, de opstand op het Tiananmenplein en het napalmmeisje uit Vietnam. Als de spelers in 1968 zijn aambeland, 'vallen' ze in de wereld van *Paradise now* en start een hyperintense re-enactment. Met kleren: de helft van de groep is nog minderjarig. Vandevelde, zelf activist, had het met zijn spelers ook over hun eigen verzet. 'Ik had verwacht dat jongeren nu niet anders kunnen dan verontwaardigd zijn, maar dat viel tegen. Ik projecteerde veel verlangens en hoop op de jongeren, en besefte dat die projectie vaak kenmerkend is voor een "volwassen" blik op jeugdigheid.'

Toch voelen de spelers wel een activistische reflex. 'Op een paar

'Ik had verwacht dat jongeren nu niet anders kunnen dan verontwaardigd zijn, maar dat viel tegen'

MICHEL VANDEVELDE
Choreograaf

De helft van de groep acteurs is nog minderjarig. © Illas Terfirack

jaar is er veel veranderd', gelooft Abigail Gyrens (17). 'Plots is onze generatie heel *aware*. Kijk naar de March For Our Lives in de VS. Zelf ben ik in Brussel naar de betoging tegen Trump geweest. En veel van mijn klasgenoten gaan deze zomer naar Afrika om vrijwilligerswerk te doen. Ik denk dus niet dat onze generatie passief is.'

Bavo Buys (19) houdt meer van digitaal activisme. 'Op Facebook was er een "witte mars tegen de vluchtelingen", tegen een opvangcentrum. Met vrienden heb ik de beweringen daar proberen te weerleggen. Later heeft Facebook de pagina verwijderd. Met dit soort kleine acties probeert Bavo voorzichtig te bouwen aan zijn ideale wereld, zijn *paradise now*. 'Ik droom van een wereld waar geen tolerantie is, maar acceptatie. Nu leven mensen naast elkaar, terwijl we net iedereen zonden moeten betrekken bij de samenleving. Maar zover zijn we nog niet.'

Die hoop om verandering was wat de onderling eig verschillende opstanders uit de *sixties* bond. Volgens Vandevelde zijn we die verbeelding van een betere toekomst nu wat verloren. 'In de jaren 60

was er een energie aanwezig die nu verloren is tot een soort slui-merende wanhoop. We hebben de voorbije vijftig jaar grote vooruitgang geboekt op technologisch vlak, maar op menselijk vlak heeft het alleen maar meer vervreemding opgeleverd.'

Paradise now (1968-2018) zoekt aan het eind voorzichtig naar barsten in de wanhoop, als de jongeren op scène zoeken naar een intiemere samenlevingsvorm. 'Joy and friendship, daar moeten we naar toe', aldus Vandevelde. 'We moeten meer inzetten op hele simpele menselijke relaties. Ik zag dat het voorbije jaar ook aan de groep spelers: zij zijn hechte vrienden geworden. Ze denken ook op een veel intelligentere en meer open manier na over seksualiteit en gender dan in mei '68, toen het toch vooral een bevrijding was van de mannelijke seksualiteit. Op dat vlak zie ik positieve ontwikkelingen.'

'Paradise now (1968-2018)' van Fabuleus, 8-10/5 in Leuven, 12-13/5 op het Kunstenfestival in Brussel en 26/5 tijdens The May Events in Gent